

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Затверджую

Ректор _____ **Андрій КРАСНОЖОН**

«31» _____ березня 2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИЗНАННЯ
В ДЕРЖАВНОМУ ЗАКЛАДІ
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ,
ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ**

Схвалено рішенням вченої ради
Університету Ушинського
від «29» вересня 2022 року
(протокол № 3)

Уведено в дію наказом
від «30» вересня 2022 року № 217

Зі змінами, внесеними згідно з рішенням
ученої ради Університету Ушинського
від «30» березня 2023 р., протокол № 9,
та наказом ректора
від «31» березня 2023 р. № 85

Одеса – 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про визнання в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, розроблене відповідно до вимог Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» від 08.02.2022 р. № 130.

1.2. Положення розроблено для врегулювання порядку визнання в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (далі – Університет Ушинського) результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами всіх рівнів вищої освіти.

1.3. Університет Ушинського може визнавати результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають вищу освіту в Університеті Ушинського за певною освітньою програмою;
- переводяться з іншого ЗВО до Університету Ушинського, з однієї освітньої програми на іншу в межах Університету Ушинського;
- поновлюються до складу здобувачів вищої освіти до Університету Ушинського.

1.4. Визнання результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті дозволяється перед початком вивчення навчальних дисциплін, оскільки є ймовірність того, що здобувач вищої освіти не зможе підтвердити здобуті результати навчання в неформальній освіті.

1.5. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти Університетом Ушинського передбачає такі процедури:

- подання особою заяви щодо визнання;
- ідентифікацію задекларованих у письмовій формі здобувачем результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню Університетом Ушинського;
- оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача вищої освіти;
- ухвалення рішення про визнання та зарахування здобувачеві вищої освіти відповідних освітніх компонент (складників освітніх компонент) освітньої програми або відмову у визнанні.

1.6. У процесі визнання Університетом Ушинського результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території

України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

1.7. У рамках процедур визнання у вищій освіті результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають визнанню результати навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків, передбачених відповідними конвенціями або договорами.

2. Основні терміни та їх визначення

Засоби вимірювання отриманих у неформальній освіті результатів навчання (далі – засоби вимірювання) – екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання тощо.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, що можна ідентифікувати, спланувати, оцінити, виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонент.

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами вищої освіти

визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

3. Формування пакета документів та ідентифікація результатів

3.1. Здобувач вищої освіти звертається із заявою (*Додаток 1*) до ректора Університету Ушинського з проханням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті. До заяви додаються декларація про попереднє навчання (*Додаток 2*) та додаткові документи, які підтверджують наведену в декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності).

{Пункт 3.1. зі змінами, внесеними згідно з рішенням ученої ради Університету Ушинського від 30.03.2023 р., протокол № 9, та наказом ректора від 31.03.2023 р. № 85}

3.2. Декларація про попереднє навчання повинна містити:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;
- інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;
- інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);
- перелік додаткових документів, що надаються заявником для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності).

3.3. Університет Ушинського надає консультативну допомогу заявникам щодо заповнення декларацій про попереднє навчання, зокрема, щодо опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого порівняння з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або певним рівнем вищої освіти.

3.4. Університет Ушинського здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання та перевірку наданої ним інформації.

Для підтвердження або уточнення необхідної інформації Університет Ушинського може направити запити до зазначених у декларації суб'єктів, які здійснювали інформальне/неформальне навчання. Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи, які засвідчують наведену в декларації інформацію.

У разі направлення запиту на додаткове підтвердження від суб'єкта, який здійснював інформальне/неформальне навчання, термін розгляду заяви про визнання може бути продовжений (до одного місяця), про що університет інформує здобувача вищої освіти.

За результатами аналізу, перевірки отриманої інформації Університет Ушинського ухвалює рішення про можливість проводити подальші процедури визнання.

3.5. Термін розгляду заяви здобувача вищої освіти становить не більше як десять робочих днів. У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації в декларації, термін розгляду заяви продовжується до отримання зазначеної інформації та її опрацювання Університетом Ушинського.

Якщо інформація, наведена в декларації, шляхом запиту не підтвердиться – документи повертаються здобувачеві вищої освіти назад, без подальшого розгляду із зазначенням підстав ухвалення такого рішення.

3.6. У разі повернення документів, здобувач вищої освіти має право повторно розгляд закладу освіти Університету Ушинського заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

3.7. Для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти розпорядженням ректора створюється комісія з визнання результатів у неформальній та/або інформальній освіті (далі – Комісія), до складу якої входять декан факультету/директор інституту, гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач вищої освіти, провідні науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти до комісії також залучається завідувач аспірантури.

3.8. На підставі інформації, що міститься в декларації про попереднє навчання та наданих документах, Комісія порівнює результати неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою.

Порівняння задекларованих здобувачем вищої освіти результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, передбачає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності.

За результатами порівняння Комісія ухвалює рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти певним результатам

навчання, передбаченим обов'язковим складником освітньої програми, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.

У разі невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти результатам навчання, передбаченим обов'язковим складником освітньої програми Комісія розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркового складника освітньої програми, за якою навчається здобувач вищої освіти.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти в рамках вибіркового складника освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню вищої освіти, на якому реалізується освітня програма.

4. Оцінювання та визнання результатів у неформальній освіті

4.1. Ухвалення рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти здійснюється Комісією за підсумками їх оцінювання.

Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти повинні забезпечувати оцінювання всіх змістових складників відповідного (відповідних) результату (результатів) навчання (змістову валідність).

Комісія, яка здійснює оцінювання, повинна бути обізнана в предметі оцінювання, компетентною у питаннях оцінювання та визнання, неупередженими, здатною створювати належну психологічну обстановку для здобувача вищої освіти та не мати конфлікту інтересів.

4.2. Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти Комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки.

Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів вищої освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання.

4.3. Комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність з цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

4.4. Визнані результати неформального та/або інформального навчання використовуються для реалізації академічних прав здобувача вищої освіти (зарахування певних освітніх компонент освітньої програми, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонент освітньої програми, формування індивідуальної освітньої траєкторії).

4.5. Здобувач вищої освіти має бути ознайомлений з робочою програмою навчальної дисципліни, критеріями оцінювання, засобами вимірювання, винесеними на підсумкове оцінювання, а також правилами оскарження результатів.

4.6. Здобувачеві вищої освіти надається десять робочих днів для підготовки до підсумкового контролю (з кожної навчальної дисципліни) – у разі перезарахування повного освітнього компонента.

Підсумковий контроль проходить у формі екзамену. Комісія виставляє підсумкову оцінку за національною шкалою та шкалою оцінювання ЄКТС. Якщо здобувач отримав менше як 60 балів, то йому не зараховуються результати навчання, здобуті в неформальній та/або інформальній освіті.

4.7. За підсумками роботи призначена Комісія складає протокол, який має містити рішення про визнання чи невизнання результатів навчання для перезарахування відповідної навчальної дисципліни.

4.8. У разі рішення Комісії про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, до індивідуального навчального плану (залікової книжки), навчальної картки здобувача вищої освіти вносяться: назва перезарахованої навчальної дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка (за національною шкалою та шкалою оцінювання ЄКТС), підстава щодо визнання результатів навчання (дата та номер протоколу), а також робиться відповідний запис у заліково-екзаменаційній відомості з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти звільняється від вивчення відповідної навчальної дисципліни.

4.9. У разі успішного перезарахування лише окремого змістовного модуля/модулів освітньої компоненти здобувач вищої освіти звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал, що обов'язково враховується науково-педагогічним працівником під час вивчення здобувачем вищої освіти навчальної дисципліни, а також виставлення підсумкової оцінки.

Для цього здобувач має звернутися з заявою (Додаток 3) до завідувача кафедри. Завідувач доручає відповідному викладачеві провести перевірку знань із заявлених розділів навчальної дисципліни і на основі висновків викладача ухвалює рішення щодо задоволення (незадоволення) заяви здобувача вищої освіти.

{Положення доповнено абзацом згідно з рішенням ученої ради Університету Ушинського від 30.03.2023 р., протокол № 9, та наказом ректора від 31.03.2023 р. № 85}

У разі негативного висновку Комісії щодо визнання результатів навчання здобувач вищої освіти має право звернутися з апеляцією до ректора Університету Ушинського. Наказом ректора створюється апеляційна комісія, яка, розглянувши скаргу, ухвалює обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення, чи залишення без задоволення апеляції.

4.10. Загальний обсяг освітніх компонент освітньої програми, що зараховуються здобувачеві вищої освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми за один навчальний рік.

4.11. Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

5. Прикінцеві положення

5.1. Уважати таким, що втратило чинність «Положення про визнання в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» результатів навчання, отриманих в неформальній освіті» від 30 серпня 2019 р.

Погоджено:

Перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи

Ольга КОПУСЬ

Проректор з наукової роботи

Ганна МУЗИЧЕНКО

Начальник навчально-методичного відділу

Ірина ТАГІЄВА

Завідувач аспірантури та докторантури

Ірина ХИЖНЯК

Юрисконсульт

Ірина СИЛЬЧЕНКО

Зразок заяви для визнання повної освітньої компоненти

Ректору Університету Ушинського

Андрію КРАСНОЖОНУ

Здобувача _____ рівня вищої освіти

_____ року навчання

За спеціальністю _____

За ОП _____

(Ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

Заява

Прошу визнати і зарахувати мені результати навчання з освітнього компонента _____,

(назва, обсяг кредитів ЄКТС)

набуті за неформальною / інформальною освітою (підкреслити) у _____

_ (назва суб'єкту, який здійснив неформальне / інформальне навчання)

у період з _____ до _____.

Копії документів, що підтверджують набуті результати навчання за неформальною/інформальною освітою, додаю:

(вид та назва документа, дата видачі)

(Дата)

(Підпис заявника)

Зразок декларації

ДЕКЛАРАЦІЯ

про результати навчання, набуті за неформальною/інформальною формою
освіти

1. Особисті дані:

(Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), рік навчання, назва факультету,

вень вищої освіти, шифр, назва спеціальності, назва освітньої програми) _____рі

2. Опис результатів неформального/інформального навчання, щодо визнання
яких подається заява _____

(назва освітнього компонента (розділ, тема), обсяг у кредитах ЄКТС)

3. Інформація про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким
пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої
здобувалися відповідні результати навчання _____

4. Інформація про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, періоди
неформального/інформального навчання/ відповідної діяльності (за наявності)

5. Перелік додаткових документів, що надаються заявником для підтвердження
інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності)

(Дата)

(Підпис заявника)

Зразок заяви для визнання певного складника освітньої компоненти

Завідувачу кафедри _____

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Здобувача _____ рівня вищої освіти

_____ року навчання

За спеціальністю _____

За ОП _____

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Заява

Прошу визнати і зарахувати мені як певний розділ чи вид навчальної роботи
результати навчання з освітнього компонента

(назва, обсяг кредитів ЄКТС)

набуті за неформальною / інформальною освітою (підкреслити) у _____

(назва суб'єкту, який здійснив неформальне / інформальне навчання)

у період з _____ до _____.

Копії документів, що підтверджують набуті результати навчання за
неформальною/інформальною освітою, додаю:

(вид та назва документа, дата видачі)

(Дата)

(Підпис заявника)